

Trivizier

RVU: let op
het addertje
onder het gras!

Nabetaling voor
arrestanten-
verzorgers

'Conflicten
kosten
gevechtskracht'

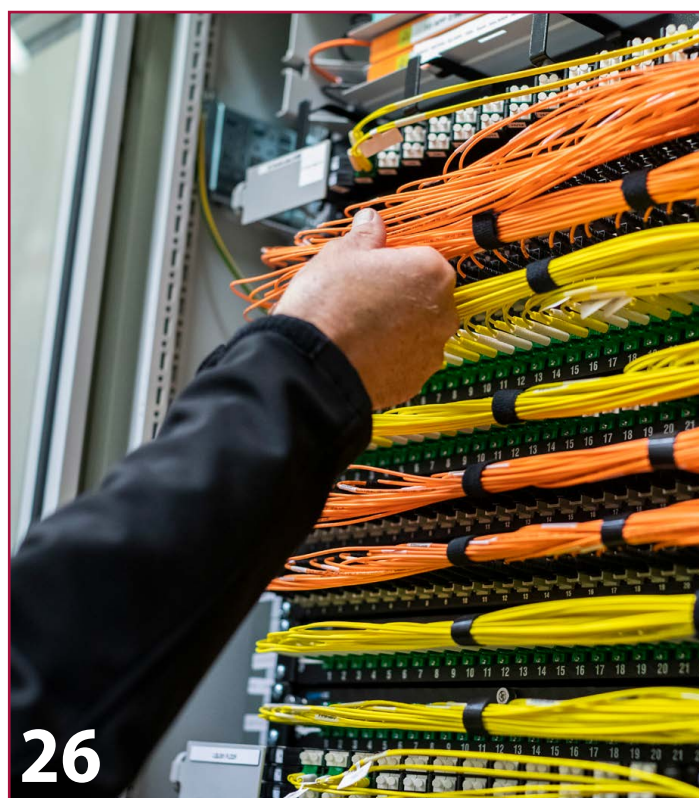
Laatste kans
Belasting-
service!

**Raad van State kritisch over
WODG: meer draagvlak nodig!**

IN DEZE TRIVIZIER

- 4 Kort actueel
- 8 Ongevallenverzekering
- 14 Memo
- 21 Snel maar zorgvuldig!
- 22 VBM in het nieuws
- 24 Belastingsservice
- 25 Quiz
- 26 Overleg
- 29 Puzzel
- 30 Verenigingsnieuws
- 31 Familieberichten
- 32 Wat doet uw bond voor u?

Verschijnt 9 maal per jaar.
ISSN 0925-6237.

Te controleren minimale oplage: 23.500 (print) + 900 (digitaal) exemplaren

REDACTIE

Peter Visser en Daphne de Vos
@: redactie@mijnvbm.nl

REDACTIEMEDEWERKERS

Jacques van Hulsen, Flip Lodesteyn, Ronald van Riel,
Haico Wissink en Erik Westermeijer

VORMGEVING

Samira Ay

DRUK

Senefelder Misset, Doetinchem

ABONNEMENTEN

Abonnementen voor niet-leden van de VBM kosten
€ 9,65 per kwartaal (bij vooruitbetaling).

VERANTWOORDELIJKHEID

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor de inhoud en gevolgen van redactionele artikelen. De redactie behoudt zich het recht voor om niet-redactionele artikelen in te korten of te weigeren. Aan de inhoud van de Trivizier kunnen geen rechten worden ontleend. Overname van artikelen alleen na verkregen toestemming van de redactie en met bronvermelding.

LIDMAATSCHAP

Leden van de VBM kunnen op elk gewenst moment hun lidmaatschap opzeggen. Bij een opzegging voor 1 december van een jaar eindigt het lidmaatschap op 31 december van dat jaar. Opzeggingen die in de maand december worden ontvangen worden pas op 31 december van het daaropvolgend jaar geëffectueerd.

SITEVIZIER

Dit is de online nieuwsbrief van de VBM.
Meldt u aan via onze website:
www.vbm.info

BEZOEKADRESSEN

VBM DEN HAAG
Ametisthorst 20
2592 HN Den Haag

VBM DEN HELDER

Havengebouw
Het Nieuwe Diep 33
1781 AD Den Helder

POSTADRES

Postbus 93037
2509 AA Den Haag

TELEFOON

■ 070 3155111
of MDTN (sterretje dan nummer)
*06 54 66 61 56

RvS kritisch over WODG

De Raad van State adviseert om de WODG op een flink aantal punten aan te passen. Ook op het gebied van personeel.

| Lees verder op pagina 5

Let op het addertje!

Er is een tijdelijke RVU-regeling afgesproken voor een groep burgerpersoneel. Maar let op het addertje onder het gras!

| Lees verder op pagina 6

Uitnodiging

Ieder VBM-lid is uitgenodigd om de afdelingsvergadering bij te wonen van zijn of haar afdeling.

| Lees verder op pagina 9

'Zo laag mogelijk'

Medezeggenschap wil je zo laag mogelijk in de organisatie inrichten. Waarom eigenlijk? En wat als dat écht niet lukt?

| Lees verder op pagina 10

Post-covid

Een VBM-lid met post-covid kreeg een te lage WIA-uitkering. De VBM verleende haar juridische bijstand.

| Lees verder op pagina 12

Forse nabetaling

Medewerkers van de afdeling ATP op Schiphol hebben een juridische strijd gevoerd over hun toelage. Met succes!

| Lees verder op pagina 15

'Conflict kost gevechtskracht'

De afdeling Alternatieve Geschillenoplossing (AGO) deelt zijn kennis met Oekraïne. Vreemd? Eigenlijk helemaal niet!

| Lees verder op pagina 16

Russische dreiging

De geheime diensten maken zich zorgen over de toegenomen hybride activiteiten in de 'grijze zone'.

| Lees verder op pagina 28

Ik ben Dennis Warnars (49) en ik ben voorzitter van de afdeling Den Helder van de VBM.

Wat is je huidige functie bij Defensie?

Ik ben sinds twee jaar Groepshoofd Engineering Metrologie bij de Divisie Speciale Producten (DSP). Een interessante functie, mede omdat ik deze naar mijn wens kan sturen en vormen. Dit geeft veel voldoening.

Wat is voor jou als afdelingsvoorzitter het grootste aandachtspunt dat je bij het bestuur onder de aandacht wilt brengen?

Proberen om jonge actieve leden op een afdelingsvergadering te krijgen. Deze vergadering staat in het teken van de Algemene Vergadering die twee keer per jaar gehouden wordt. Hierbij willen we graag jonge mensen binnenhalen, zodat zij hun vragen kenbaar kunnen maken en als ze problemen hebben, de VBM deze kan oplossen.

De onderzeeboten van de Orka-klasse komen eraan, maar we zullen toch nog een jaar of acht moeten wachten voordat ze operationeel zijn. Welk gevoel overheerst hierbij?

Dat we de oude onderzeeboten nog lang in stand moeten houden. Hierbij is het van belang dat de 'oudere' medewerkers hun kennis moeten kunnen overdragen aan de jongere generatie.

Wat doe je om te ontspannen?

Ik ben nog op redelijk hoog niveau aan het volleyballen. Ik doe dit in een leuke en hechte groep, wat het leuk maakt om dat te blijven doen. Daarnaast ook mountainbiken met mijn zoon als dat mogelijk is.

WEBSITE

WWW.VBM.INFO

Hier vindt u veel informatie

E-MAILADRESSEN

ALGEMEEN

VBM@MIJNVBM.NL

BELASTINGSERVICE

BELASTINGSERVICE@MIJNVBM.NL

HELPDESK

IBB@MIJNVBM.NL

LEDENADMINISTRATIE/

ADRESWIJZIGINGEN

LEDENADMINISTRATIE@MIJNVBM.NL

REDACTIE

REDACTIE@MIJNVBM.NL

SOCIALE MEDIA

[X.COM/MIJNVBM](https://x.com/MIJNVBM)

WWW.FACEBOOK.COM/MIJNVBM

WWW.LINKEDIN.COM/COMPANY/MIJNVBM

WWW.VBM.INFO

VBM

vakbond voor burger en militair defensiepersoneel

Aangesloten bij het Ambtenarencentrum (AC)

Nieuwe bewindslieden op Defensie: Dilan Yeşilgöz en Derk Boswijk

Dilan Yeşilgöz-Zegerius (VVD) en Derk Boswijk (CDA) zijn op 23 februari begonnen met hun nieuwe functie van respectievelijk minister van Defensie en staatssecretaris van Defensie.

De staatssecretaris neemt de dossiers op het gebied van personeel, materieel, veiligheid en bedrijfsvoering voor zijn rekening. En het bevorderen van de weerbaarheid van Nederland.

Minister Yeşilgöz is verantwoordelijk voor het algemene defensiebeleid. Dat betekent dat zij gaat over (onder andere) de toekomstige samenstelling, uitrusting en inzet van de krijgsmacht. Ook internationale zaken als de steun voor Oekraïne en het NAVO- en EU-beleid vallen onder haar verantwoordelijkheid.

Derk Boswijk werd in maart 2021 lid van de Tweede Kamer. In het parlement was hij onder andere woordvoerder

voor Defensie en voor Buitenlandse Zaken. Hij is ook reserveofficier bij de Koninklijke Landmacht. Gedurende zijn Kamerlidmaatschap was hij reservist met bijzonder verlof. Omdat hij staatssecretaris is geworden, is hem eervol ontslag verleend.

Staatssecretaris Boswijk heeft zijn eerste internationale werkbezoek achter de rug: hij bezocht de Nederlandse militairen in Litouwen.

Minister Yeşilgöz bezocht begin maart Oekraïne en Polen. In Kyiv sprak zij met president Volodymyr Zelensky en haar Oekraïense collega Mykhailo Fedorov. Vervolgens is de bewindsvrouw in Polen op bezoek geweest bij de Air and Missile Defence Task Force. Hierbinnen verdedigen momenteel zo'n 230 Nederlandse militairen het NAVO-luchtruim aan de Oostflank, onder meer met Patriot-luchtverdedigingssystemen.

Extra pensioen inleggen?

Medewerkers kunnen via 'ABP ExtraPensioen' extra geld inleggen voor hun pensioen. Het bedrag dat je kunt inleggen, hangt af van je fiscale (jaar)ruimte. Voor 2026 is deze jaarruimte nu zichtbaar in mijnabp.nl bij 'fiscale ruimte'.

Zoals bekend gaat ABP op 1 januari aanstaande over op de nieuwe pensioenregels. Het extra opgebouwde pensioen gaat ook over naar deze regeling.

TODA in de app 'Mijn Salaris'

Defensiemedewerkers kunnen vanaf nu in de app 'Mijn Salaris' zien hoe hun TOD-achteraf (TODA) is berekend. Via Aanspraken > Onregelmatige dienst achteraf (TOD-uren) kunnen ze per maand zien:

- hoeveel TOD-gevende uren er vergoed worden voor welk percentage,
- het aantal daadwerkelijke uren dat vergoed wordt en
- hoeveel uren er per dienst vergoed worden.

Dit kan met terugwerkende kracht.

Jean Debie

“De Raad van State benadrukt dat het recht op collectief onderhandelen leidend moet blijven en dat het passeren van vakbonden bij ingrijpende personeelsmaatregelen onvoldoende is gemotiveerd.”

Raad van State: heroverweeg de voorgestelde aanpassing in de Wet ambtenaren defensie!

Enige tijd geleden diende de Minister van Defensie het Wetsvoorstel op de defensiegereedheid (WODG) in bij de Afdeling advisering van de Raad van State (RvS). De regering is volgens de wet verplicht om aan de Afdeling advisering advies aan te vragen over onder andere wetsvoorstellen en algemene maatregelen van bestuur, die de regering naar de Staten-Generaal (Tweede en Eerste Kamer) stuurt.

Met het wetsvoorstel wil de regering een kader bieden voor het proces van gereedstelling van de krijgsmacht. Het wetsvoorstel beoogt een aantal wettelijke belemmeringen weg te nemen voor activiteiten van de krijgsmacht en bevat onder andere bijzondere bepalingen over het personeel. Bij dit laatste is het natuurlijk belangrijk om te zorgen dat de beoogde inbreuken van de Minister op de rechtspositie van de militair en burgermedewerker bij Defensie, tot een minimum worden beperkt. Als vakbond vinden wij dat de huidige Wet ambtenaren defensie (WAD) hiervoor al voldoende ruimte biedt.

Op het gebied van het personeel stelt de RvS: heroverweeg de voorgestelde aanpassing in de Wet ambtenaren defensie. Deze geeft de Minister de bevoegdheid om ook buiten noodsituaties tijdelijk van personeelsregelingen (zoals verlof en werktijden) af te wijken. De noodzaak voor deze ingrijpende bevoegdheid wordt volgens de RvS onvoldoende gemotiveerd.

De Raad van State (RvS) bespreekt de positie van de vakbonden (in het advies 'vakorganisaties' genoemd) specifiek in de context van de voorgestelde wijziging van de Wet ambtenaren defensie. Het wetsvoorstel geeft de Minister van Defensie de bevoegdheid om tijdelijk af te wijken van allerlei arbeidsrechtelijke en rechtspositionele regelingen (zoals verlof en werktijden), waar-

onder ook de regels rondom medezeggenschap en overleg met vakorganisaties van overheidspersoneel. De minister zou deze bevoegdheid mogen inzetten zodra de 'goede voortgang van de gereedstelling' in het geding komt, dus ook als er géén sprake is van een buitengewone noodsituatie.

De RvS komt op voor de positie van de vakbonden door de volgende punten te benadrukken:

Het recht op collectief onderhandelen: de RvS stelt klip-en-klaar dat overleg met vakorganisaties, op grond van het fundamentele recht op collectief onderhandelen, zo veel mogelijk moet worden toegepast.

Overleg desnoods achteraf: zelfs als er sprake is van een erg urgente situatie waarbij direct moet worden ingegrepen, is het volgens de RvS denkbaar dat het overleg met de vakbonden simpelweg plaatsvindt nádat de maatregel is ingevoerd. Het volledig passeren van de vakbonden is dus niet zomaar te rechtvaardigen.

Draagvlak is essentieel: het afwijken van personeelsregels kan zeer ingrijpende gevolgen hebben voor defensieambtenaren. Omdat de effectiviteit van de gereedstelling juist sterk afhankelijk is van een breed draagvlak, vindt de RvS dat een goede motivering voor het opzijschuiven van de vakbonden en medezeggenschap ontbreekt.

Vanwege deze zwaarwegende bezwaren adviseert de RvS de regering om dit voorgestelde artikel, waarmee de bevoegdheden van onder andere de vakbonden zomaar tijdelijk kunnen worden ingeperkt, nader te heroverwegen.

j.debie@mijnvbm.nl

(Het advies van de Raad van State is te lezen op www.raadvanstate.nl, onder 'adviezen'.)

Raad van State kritisch over WODG: draagvlak is essentieel!

(Foto: MCD/Jasper Verolme)

De Raad van State (RvS) heeft op 23 maart 2026 haar advies gepubliceerd over het Wetsvoorstel op de defensiegereedheid (WODG). De RvS begrijpt de noodzaak om op korte termijn wettelijke belemmeringen voor de gereedstelling van de krijgsmacht weg te nemen. Europa en ook Nederland kunnen binnen afzienbare tijd betrokken raken bij een grootschalig militair conflict (zie ook pagina 28 van deze Trivizier). Daarom is een versnelde gereedstelling, groei en versterking van de krijgsmacht essentieel. Dit betekent onder meer dat de krijgsmacht op de korte termijn meer en intensiever moet kunnen oefenen in eigen land. Het gaat bijvoorbeeld om het realistisch oefenen met drones boven militaire terreinen, laagvliegen met helikopters en nachtvliegen vanaf militaire luchthavens.

Toch adviseert de Raad van State om een aantal onderdelen van het wetsvoorstel aan te passen. De effectiviteit van het wetsvoorstel zal in belangrijke mate afhangen van het versterken van het draagvlak. Op het gebied van het personeel stelt de RvS: heroverweeg de voorgestelde aanpassing in de Wet ambtenaren defensie.

In artikel 1b van de Wet ambtenaren defensie is de bevoegdheid van de minister van Defensie neergelegd om in geval van buitengewone omstandigheden tijdelijk te kunnen afwijken van hetgeen bij of krachtens die wet is bepaald. Het voorstel (WODG) regelt dat de minister ook kan afwijken van hetgeen bij of krachtens de Wet ambtenaren defensie is geregeld, indien en voor zover naar het oordeel van de minister een goede voortgang van de gereedstelling van de krijgsmacht in het geding komt. Zo'n situatie mag maximaal twee jaar duren en kan eenmalig met een jaar worden verlengd. Met de voorgestelde uitbreiding wordt aan de minister dezelfde afwijkingsbevoegdheid verleend die nu uitsluitend bedoeld is voor buitengewone omstandigheden. De gereedstelling betreft echter een permanent en primair proces en geen buitengewone omstandigheid. Ook ontbreekt een uiteenzetting van gevallen en omstandigheden waarin van de voorgestelde bevoegdheid gebruik gemaakt kan worden. De RvS is kritisch op dit punt en komt op voor de positie van de vakbonden. Zie pagina 5 van deze Trivizier.

Conclusie: de RvS adviseert aan de regering om het wetsvoorstel en de memorie van toelichting aan te passen en rekening te houden met de opmerkingen in het advies.

Tijdelijke RVU burgerpersoneel verlengd in 2026

MAAR LET OP DE ADDER ONDER HET GRAS!

In het pensioenakkoord uit 2019 staat de afspraak dat er een tijdelijke regeling zou komen om werknemers met zwaar werk in staat te stellen om eerder te stoppen met werken zonder dat de werkgever zwaar fiscaal beboet zou worden. Op basis van deze afspraak is er bij Defensie een tijdelijke RVU-regeling (regeling vervroegd uittreden) voor burgermedewerkers afgesproken. Deze regeling liep tot 1 januari 2026.

In de tussentijd is er tussen vakcentrales, werkgevers en de regering verder gesproken over een voor alle werkgevers geldende vervangende regeling. Nu deze er is, lag bij Defensie de vraag op de overlegtafel of er afspraken konden worden gemaakt over een nieuwe regeling vanaf 1 januari 2026. Dat is gelukt.

Er wordt gewerkt aan het structureel maken van de RVU-regeling bij Defensie per 1 januari 2027. Voor het tussenliggende jaar 2026 is opnieuw een tijdelijke regeling overeengekomen. Dit heeft te maken met het feit dat er zwaardere eisen worden gesteld aan een RVU-regeling. Deze worden ook getoetst door TNO. Het in beeld brengen van wie wel en niet gebruik kan maken van de structurele regeling, kost tijd.

Voor wie?

De tijdelijke RVU-regeling voor 2026 sluit zoveel mogelijk aan bij de regeling, zoals die tot 31 december 2025 gold. Opgenomen in het voorstel zijn: nachtdiensten als bedoeld in artikel 30a, onder e, BARD; munitieruimen als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder categorie A, IRBAD en bezwarende arbeidsomstandigheden als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onder b, IRBAD.

Wettelijk is bepaald dat de regeling alleen openstaat voor burgerambtenaren die maximaal 36 maanden zijn verwijderd van de pensioengerechtigde leeftijd. Verder zijn als voorwaarden in de tijdelijke regeling gesteld dat de ambtenaar een diensttijd moet hebben van 35 jaren én in de tien jaar voorafgaand aan het RVU-ontslag jaarlijks regelmatig de belastende werkzaamheden heeft uitgevoerd.

Daarnaast geldt dat iemand die aanspraak kan maken op functioneel leeftijdsontslag (FLO) of aanspraak heeft op een uitkering ingevolge de Uitkeringswet gewezen militairen (de BAT na LOM-ers), geen gebruik kan maken van de RVU-regeling.

De hoogte van de RVU-uitkering is voor 2026 vastgesteld op een bedrag van € 2.357,- bruto per maand bij een volledige aanstelling.

Let op!

Een RVU-regeling is géén pensioenregeling. Het is een afspraak tussen werkgever en werknemer waarbij men vóór de geldende AOW-leeftijd uit dienst gaat en een tijdelijke uitkering ontvangt. Zoals nu in het pensioenreglement staat, stopt bij deelname aan een RVU-regeling het 'deelnemerschap' van het pensioenfonds ABP. Dit is van groot belang, nu het ABP per 1 januari 2027 (volgens plan) overgaat op de nieuwe pensioenregeling.

Maakt u gebruik van de tijdelijke RVU-regeling, dan bent u op dat moment dus geen deelnemer meer bij het ABP en daarmee vervalt daarmee een aanspraak op doorsneepremie-compensatie! Burgerpersoneel dat vóór 1 januari 2027 van de tijdelijke RVU-regeling gebruik wil maken, wordt daarom met klem geadviseerd om zich goed te informeren en een weloverwogen besluit te nemen over het al dan niet gebruikmaken van de RVU in 2026! Uiteraard is het gebruikmaken een persoonlijke keuze. Daar kunnen heel goede redenen voor zijn. In algemene zin luidt ons advies om de ingangsdatum van deze RVU-regeling na 1 januari 2027 te leggen. Dat kan al snel enkele tientjes per maand meer ouderdoms- en nabestaandepensioen opleveren. Een pensioenleven lang.

Ongevallenverzekering voor VBM-leden

De VBM kent voor al haar actief dienende leden een ongevallenverzekering. Met deze ongevallenverzekering krijg je een uitkering als je blijvend invalide raakt of komt te overlijden door een ongeval. Deze verzekering is al door de VBM afgesloten en maakt deel uit van het servicepakket.

Molestdekking

Normaal gesproken is schade door oorlog, opstand of andere vormen van geweld (molest) uitgesloten. De VBM heeft echter een unieke regeling: voor leden behorend tot het actief dienende defensiepersoneel, zowel militair als burger, is schade door molest verzekerd, mits je niet actief deelneemt aan vijandelijkheden of gevechtshandelingen. In sommige landen/gebieden geldt géén molestdekking (zie tabel). Bij deelname aan een vredesondersteunende militaire operatie vervalt deze beperking.

Let op: er is géén dekking in gesanctioneerde landen/gebieden, ook niet bij deelname aan vredesondersteunende militaire operaties in die landen/gebieden. Zie de tabel hieronder voor een overzicht.

SANCTIELANDEN

Geen enkele dekking

Cuba
De Krim
Iran
Myanmar (Burma)
Noord-Korea
Noord-Soedan
Rusland
Syrië
Venezuela
Volksrepubliek Donetsk (DNR)
Volksrepubliek Loehansk (LNR)
Wit-Rusland

MOLESTLANDEN

Geen dekking voor molest

Afghanistan
Democratische Republiek Congo
Irak
Israël (excl. Westelijke Jordaanoever en Gaza)
Israël (Westelijke Jordaanoever en Gaza)
Ivoorkust
Nigeria
Soedan
Somalië
Tsjaad
Tsjetsjenië

Wat is verzekerd?

- Bij overlijden: een uitkering van € 5.000.
- Bij blijvende invaliditeit: maximaal € 10.000, afhankelijk van de mate van invaliditeit.

Wereldwijde dekking

Je bent verzekerd:

- onderweg van en naar je werk en tijdens werktijd.
- of je nu burgermedewerker of militair bij Defensie bent.
- ook thuis, in je vrije tijd en zelfs op vakantie.

Belangrijk om te weten

Raadpleeg altijd de polisvoorwaarden voor een volledig overzicht van wat wel en niet gedekt is. Is er sprake van een ongeval? Neem dan zo snel mogelijk contact op met de verzekeraar (Chubb) om dit te melden. Dit kan:

- online: www.chubbclaims.nl
- via e-mail: beneluxclaims@chubb.nl
- of telefonisch: 010-2893545

Jij komt toch ook?

Wil jij als VBM- of BBTV-lid meer weten over het overleg met Defensie? Of zit je met een onderwerp dat volgens jou meer aandacht verdient? In de aanloop naar de 116e Algemene Vergadering van de VBM worden in Nederland, België, Duitsland en op Curaçao weer afdelingsvergaderingen georganiseerd! Houd www.vbm.info in de gaten voor eventuele wijzigingen in data, locaties of tijdstippen.

AFDELING DOORN

Woensdag 8 april 2026

10.00 uur

Van Braam Houckgeestkazerne, Gouden Bal, Oude Arnhemse Bovenweg 1D, 3941 XM Doorn

AFDELING VOLKEL/DE PEEL

Donderdag 9 april 2026

19.30 uur

Scoutinggebouw 'De Pionier', Hulstheuveld 15, 5404 PR Uden

AFDELING WEST BRABANT

Dinsdag 14 april 2026

19.30 uur

Sociaal cultureel centrum 't Kraaienest, Paradijszaal, Tweeschaar 12, 4822 AT Breda

AFDELING CURAÇAO

Dinsdag 14 april 2026

14.00 uur

Marinebasis Parera in het bargedeelte van de Longroom, Nightingaleweg z/n, Willemstad, Curaçao

AFDELING ASSEN

Woensdag 15 april 2026

19.30 uur

De Brammert, Johan Willem Frisokazerne, Balkenweg 3, 9405 CC Assen

AFDELING BELGIË

Donderdag 16 april 2026

19.00 uur

Doornikse Heerweg 95, 9700, Oudenaarde, België

AFDELING ZEELAND

Donderdag 16 april 2026

19.30 uur (zaal open 19.00 uur)

Buurthuis De Burgerij, Van Hogendorpweg 58a, 4384 HA Vlissingen

AFDELING LIMBURG

Maandag 20 april 2026

20.00 uur

Brasserie Minli Strijthagen BV, Einsteinstraat 5, 6372 BW Landgraaf

AFDELING HAVELTE/STEENWIJK

Dinsdag 21 april 2026

17.00 uur

Echos Home 'Het Bakken', Joh. Postweg 5, 7973 JB Havelte

AFDELING DEN HAAG

Woensdag 22 april 2026

19.30 uur

VBM-kantoor, Ametisthorst 20, 2592 HN Den Haag

AFDELING ZWOLLE

Donderdag 30 april 2026

19.30 uur

Tonnetkazerne, Gebouw 150, Eperweg 141, 8084 HE 't Harde

AFDELING DEN HELDER

Woensdag 6 mei 2026

19.00 uur

Havengebouw (eerste etage), Het Nieuwe Diep 33, 1781 AD Den Helder

AFDELING DUITSLAND

Woensdag 6 mei 2026

19.00 uur

Hotel-restaurant Fröhlich, Dansenberger Str. 10, 67661 Kaiserslautern, Duitsland

AFDELING AMERSFOORT/UTRECHT

Donderdag 7 mei 2026

19.30 uur

Noorderlichtkerk, Bergweg 92b, 3707 AE Zeist

AFDELING TWENTE/EIBERGEN

Dinsdag 12 mei 2026

19.30 uur

Kulturhus, Henry Woodstraat 62, 7558 CP Hengelo

“De structuur klopt, terwijl de werking onder druk staat.”

Tekst: **Tekst: Haico Wissink**

De uitdaging van het ‘zo laag mogelijk’ inrichten van medezeggenschap

Voor het goed functioneren van medezeggenschap, moet je dat zo laag mogelijk in de organisatie inrichten. In theorie is dit bij Defensie goed geregeld, maar in de praktijk is het beeld wisselend en kwetsbaar. We zien dat medezeggenschapcommissies (MC's) niet volledig bezet zijn, dat er vaak 'reactief' wordt gewerkt en dat bij grote dossiers invloed verschuift van DMC naar CMC. Wij kunnen dus concluderen dat de structuur klopt, terwijl de werking onder druk staat.

Via het Besluit medezeggenschap Defensie 2008 heeft Defensie één van de meest decentrale medezeggenschapsstructuren van Nederland:

- Elke diensteenheid → eigen MC
- Daarboven:
 - DMC (per krijgsmachtdeel)
 - GMC (per groep)
 - TRMC (bij reorganisaties)
 - LMC (per locatie)
 - CMC (defensiebreed)

Waarom is het ‘zo laag mogelijk’ organiseren van medezeggenschap bij Defensie belangrijk? Binnen Defensie kent men een sterke hiërarchie (commandolijn). De medezeggenschap is één van de weinige plekken voor tegenspraak, reflectie en correctie, wat betekent dat er zonder een (lokale) medezeggenschap vrijwel geen tegenkracht op eenheidsniveau zal zijn. Signalen uit

de medezeggenschap zijn geen ‘nice to have’, maar operationeel kritisch: het maken van slechte besluiten op het gebied van de veiligheid, gereedheid en personeel heeft immers een direct of indirect effect op de inzetbaarheid.

Binnen Defensie bestaan enorme verschillen tussen eenheden. Werkzaamheden bij een infanteriebataljon hebben een compleet ander karakter dan werkzaamheden op een vliegbasis, en die verschillen weer hemelsbreed van het werk op een staf. Hieruit kunnen wij concluderen dat één centrale MC nooit goed representeren kan.

Waar gaat het concreet mis binnen Defensie?

Als medezeggenschap niet goed functioneert, komt dit meestal doordat er te weinig leden zijn, of er te weinig tijd is, of te weinig scholing. Het gevolg hiervan is dat een hoofd diensteenheid (HDE) nog maar nauwelijks tegengeluid krijgt en de medezeggenschap alleen nog als een ‘afvinkorgaan’ wordt gezien.

Als wij kijken naar Defensie en medezeggenschap, dan zien wij een cultuur van loyaliteit versus tegenspraak. Loyaliteit is een kernwaarde, waarbij kritiek geven soms voelt als ‘niet passend’. Dit remt actieve medezeggenschap met als direct gevolg dat er sprake is van zelfcensuur en minder stevige adviezen.

Door operationele druk (veel oefeningen, uitzendingen en onderbezetting) zie je dat het MC-werk vaak het eerste is dat sneuvelt. Toch mag dit niet zo zijn! Het gevolg hiervan is namelijk dat overleg wordt uitgesteld, adviezen te laat komen en dat de invloed van de medezeggenschap afneemt.

Als medezeggenschap niet laag genoeg in de organisatie wordt belegd, zien we dat de ‘afstand’ te groot wordt en één MC een

MEDEZEGGENSCHAP

populatie van 500 – 2.000 collega's vertegenwoordigt. Een gevolg hiervan is dat de signalen uit pelotons of secties in het niets verdwijnen. De achterban weet vaak niet eens wie hun belangen binnen de eenheid vertegenwoordigen!

Lastig, maar effectief

Wat als er te weinig belangstelling is voor deelname aan een MC? Het is natuurlijk geen toeval, als niemand wil participeren. Het betekent meestal dat men vindt dat het te veel tijd kost, te weinig oplevert, of men denkt dat de leiding er toch niets mee doet. Dus moet je die oorzaken aanpakken! Dat is lastig, maar wel effectief. Wanneer het positieve resultaat van medezeggenschap zichtbaar is voor de achterban, zal men ook sneller participeren. Aan het HDE de taak om te faciliteren dat er voldoende tijd voor is!

Hybride

En wat als er écht geen kandidaten bereid zijn om in de MC te gaan zitten? Moet je de medezeggenschap dan maar 'hoger' beleggen? Binnen Defensie blijkt dit helaas soms onvermijdelijk te zijn, maar ideaal is dit nooit. Hoe hoger in de organisatie, des te minder effectief. En hoe lager in de organisatie, hoe moeilijker het soms te organiseren zal zijn. Een werkbare oplossing kan dan een hybride vorm zijn. Voordelen hiervan zijn dat de medezeggenschap niet te klein is, men niet té ver uit elkaar werkt, en er een sterke lokale verbinding blijft. ❧

VERKIEZINGSDATA MEDEZEGGENSCHAP

CZSK

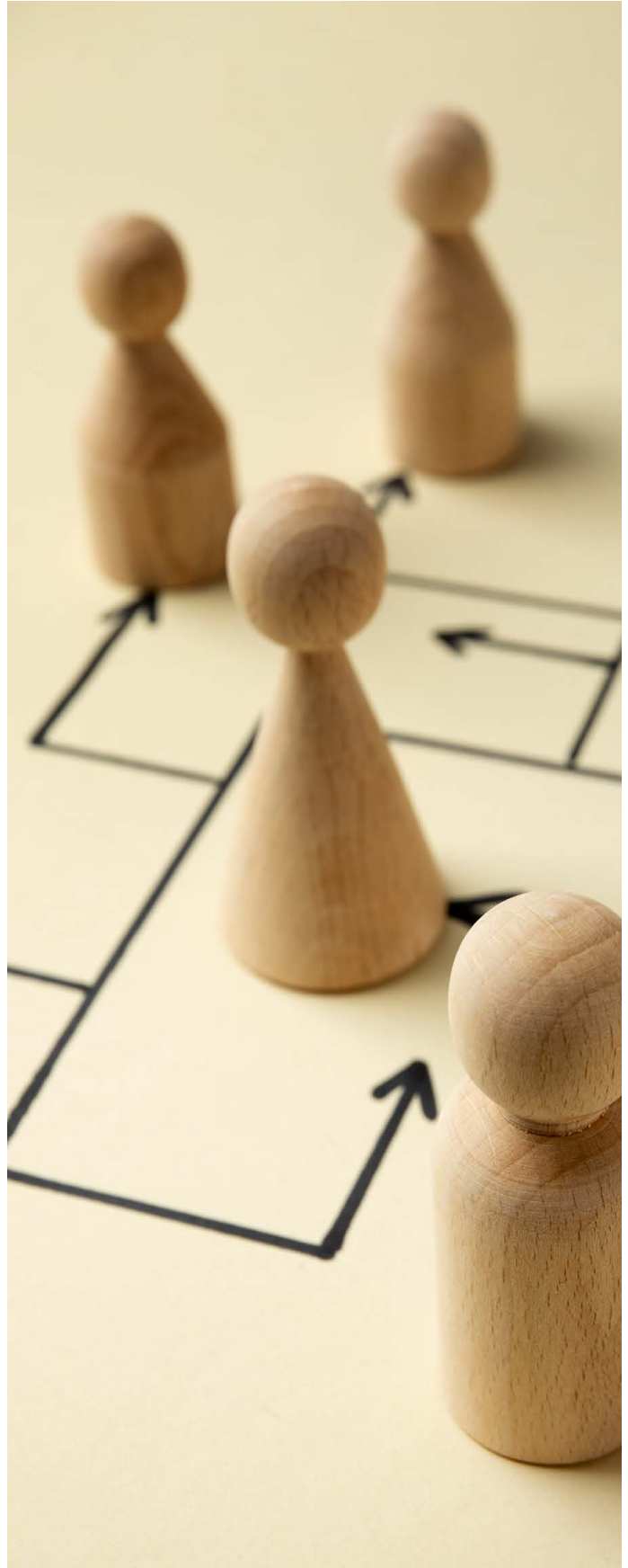
DDS	13 april
Zr. Ms. Snellius	30 april
Zr.Ms. Holland	5 mei
GC OZD	7 mei

CLAS

CIS BAT 1 GNC	29 april
MMO	1 mei

DOSCO

DCR	20 t/m 21 april

“Na zes stressvolle jaren werd de ernst van haar post-covidklachten eindelijk erkend en bleek dat ze volledig en duurzaam arbeidsongeschikt was.”

Tekst: **mr. Maarten de Haas**

IVA-uitkering voor post-covidpatiënt

In 2020 kreeg Regina, een medewerkster van Defensie, covid. De klachten gingen niet weg en daarom heeft ze zich ziek moeten melden. Het re-integratietraject was een worsteling, want Regina was nauwelijks belastbaar. Ook ondervond ze dat niet iedereen begrip had voor haar klachten. De klachten bleken blijvend te zijn en daarom was een ontslag wegens ziekte onvermijdelijk. Er werd haar een WIA-uitkering toegekend. Ook werd de diagnose post-covid erkend, maar het vastgestelde arbeidsongeschiktheidspercentage lag net iets boven de 35%. Ze werd dus voor een fikse percentage nog arbeidsgeschikt geacht. Daarin kon Regina zich niet vinden. Eenvoudige handelingen thuis waren al een hele opgave en daarom achtte ze zichzelf nauwelijks tot werken in staat.

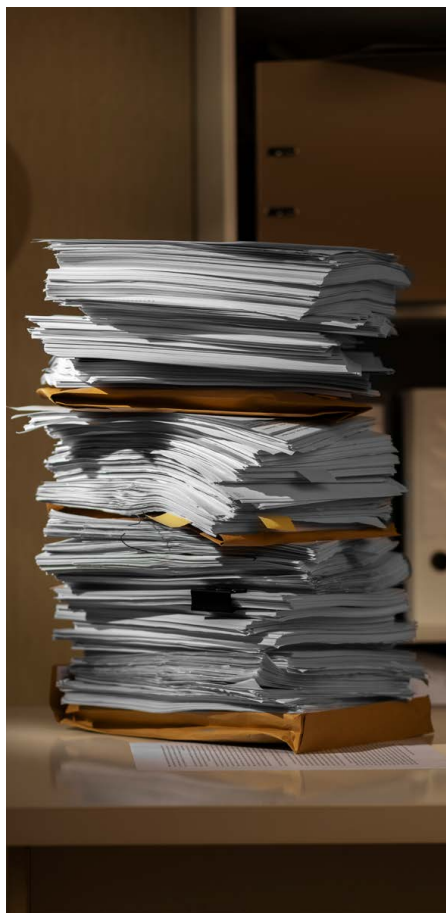
De VBM heeft Regina juridische bijstand verleend in de procedure tegen het UWV. Er is aangevoerd dat de functionele beperkingen groter waren dan dat de verzekeringsarts ze had vastgesteld. Daar ging het UWV deels in mee. Na bezwaar werd het AO-percentage flink naar boven bijgesteld. Maar ze werd toch nog in staat geacht om voor 20 uur te werken. Wat hier speelde, was dat de verzekeringsarts geen overtuigende reden zag voor een verdergaande urenbeperking. Wat vermoedelijk aan dit oordeel ten grondslag lag, is dat er nog weinig bekend is over de gevolgen van post-covid, waardoor de klachten onvoldoende kunnen worden geobjectiveerd.

Regina vond dat haar mogelijkheden nog altijd werden overschat. Er was onvoldoende rekening gehouden met haar beperkingen die ze van dag tot dag ervaart. Ook was uit een zogenaemde PEM-checklist gekomen dat ze forse klachten had. PEM staat voor Post Exertionele Malaise en is veelvoorkomend

(Beeld ter illustratie. Afgebeelde vrouw is niet de defensiemedewerkster uit het artikel.)

bij post-covid. Het houdt in de kern in dat klachten van allerlei aard juist verergeren bij inspanning. Werkzaamheden opbouwen werkt vaak averechts bij dit symptoom.

We hebben daarom beroep ingesteld bij de rechtbank. Die wees dat van de hand: de rechtbank achtte de motivering van de verzekeringsarts voldoende.

Hoger beroep

De VBM heeft vervolgens namens Regina hoger beroep aangetekend bij de hoogste ambtenarenrechter – de Centrale Raad van Beroep. De uitspraak van de rechter deed geen recht aan de ernst van haar klachten, vond Regina. Intussen had ze een lagere WIA-uitkering gekregen omdat ze niet in staat was om – zoals dat heet – haar restverdien capaciteit (het bedrag dat ze geacht wordt nog te kunnen verdienen naast haar uitkering) voor de helft te benutten. Zodoende was er ook een financieel belang om de zaak door te zetten.

Regina bleek niet de enige post-covidpatiënt die met het UWV in een juridische procedure was verwickeld. In een andere zaak had de Centrale Raad van Beroep bepaald (uitspraak van 17 juli 2025, ECLI:NL:CRVB:2025:992) dat de rapportage van de UWV-verzekeringsarts onvoldoende was. De Raad hechtte meer waarde aan het oordeel van de ingescha-

kelde deskundige die onder meer – kort samengevat – had overwogen dat PEM-klachten wel aan de hand van onderzoek kunnen worden gediagnosticeerd en geobjectiveerd. De VBM heeft Regina vervolgens ook naar een deskundige doorverwezen. Die bevestigde de ernst van de klachten die zij al jaren aan den lijve ondervond.

Besluit niet houdbaar

Net op het moment dat we de onderzoeksresultaten aan de Raad hadden verstuurd, kwam er een gewijzigde beslissing op bezwaar binnen. Het UWV bleek zelf tot de conclusie te zijn gekomen dat het eerdere besluit niet houdbaar was. De verzekeringsarts had opnieuw naar de zaak gekeken en had wel een verdergaande urenbeperking aangenomen. Daaruit volgde dat er geen arbeidsmogelijkheden waren. Regina werd met terugwerkende kracht volledig en duurzaam arbeidsongeschikt geacht en kreeg tot haar grote opluchting met terugwerkende kracht een IVA-uitkering toegekend. Daarmee is na zes stressvolle jaren de ernst van Regina's klachten eindelijk erkend en kan ze nu beginnen met de verwerking van die stress. ◀◀

Informatie

ADRESWIJZIGING /LEDENADMINISTRATIE
070 315 51 11 of
ledenadministratie@mijnvbm.nl

BELASTINGINFO EN -HULP
belastingservice@mijnvbm.nl

HELPDESK
Benno Beumers, Gabriëlle Driehuijs, Ton van Elst, Wesley Wonnink en Denise Zuurveld.
070 315 51 11 of helpdesk@mijnvbm.nl of vul het formulier in op onze website

NABESTAANDENZORG EN BUNDEL
Susie Rangai
nazorg@mijnvbm.nl

De Vakbond voor Burger en Militair defensiepersoneel VBM verleent nazorg bij overlijden. Wij kunnen u doeltreffend ondersteunen. U kunt ons helpen door al uw gegevens te ordenen. Vraag bij de VBM naar de handleiding voor nabestaanden of kijk op www.vbm.info bij 'diensten'.

STICHTING MSF (SOCIAAL FONDS)
Dirk Jan Goedee
Bereikbaar op telnr.: 06 17 85 80 99
Woensdag en vrijdag van 09.00-16.00 uur

Tevens te bereiken via:
stichting.msf@gmail.com
www.stichtingmsf.nl

Leven in bezet Oekraïne

Journalist Ardy Beld sprak met voormalige krijgsgevangenen, vluchtelingen, collaborateurs, verzetsmensen en ontvoerde kinderen uit Oekraïne. In zijn boek 'Leven in bezet Oekraïne' vertellen zij over gevangenschap, gedwongen russificatie, eindeloze propaganda en moedig verzet.

Leven in bezet Oekraïne geeft een menselijk beeld bij de Ruslands vernietigingsoorlog tegen Oekraïne.

Uitgeverij: Noordboek

ISBN 978 94 6471 449 4

paperback, 160 pagina's

verkoopprijs €19,90

REÜNIES

Op 30 mei 2026 is er een reünie voor oud-defensiemedewerkers die op het Marinevliegkamp Valkenburg hebben gediend. Locatie: de Kumpulan op het landgoed Bronbeek in Arnhem.

Ontvangst: 10.30 uur; einde 16.00 uur.

Kosten: voor een lid van de VSQ320-vereniging € 15, voor een niet-lid van de VSQ320-vereniging € 35 (inclusief koffie, thee, spekkoek en Indisch buffet).

Deelname aan de reünie is zonder partner. Aanmelden per e-mail: valkenburgreunie@ziggo.nl. Maak het geld over op NL29 INGB 0005 4807 74 t.n.v. 320-vereniging o.v.v. naam en lidmaatschapsnummer. Niet-leden vermelden hun naam en e-mailadres bij de overschrijving.

Zodra de betaling is ontvangen, krijgt u via de mail een toegangsbevijs op naam. (Uw lidmaatschapsnummer staat op het etiket van de nieuwsbrief van december, of is op te vragen via bovenstaand e-mailadres.) Het deelnamebevijs neemt u mee naar Bronbeek.

Gezocht (2)

Nico Bant vroeg in de vorige Trivizier om een foto van de oorkonde van de doop door Neptunus uit 1973. Deze heeft hij inmiddels ontvangen! Nico Bant heeft nog een tweede verzoek: hij voer van 1969 tot 1971 op de Tjerk Hiddes en (waarschijnlijk) in augustus 1969 passeerde dit schip de poolcirkel. Hiervoor werd een oorkonde gegeven. Nico Bant is zijn oorkonde kwijt. Mocht u er een hebben, wilt u daar dan een foto van maken en naar hem (via de mail) opsturen? nbant@quicknet.nl.

Hr.Ms. Tjerk Hiddes. (Foto: Audiovisuele Dienst Koninklijke Marine; collectie NIMH.)

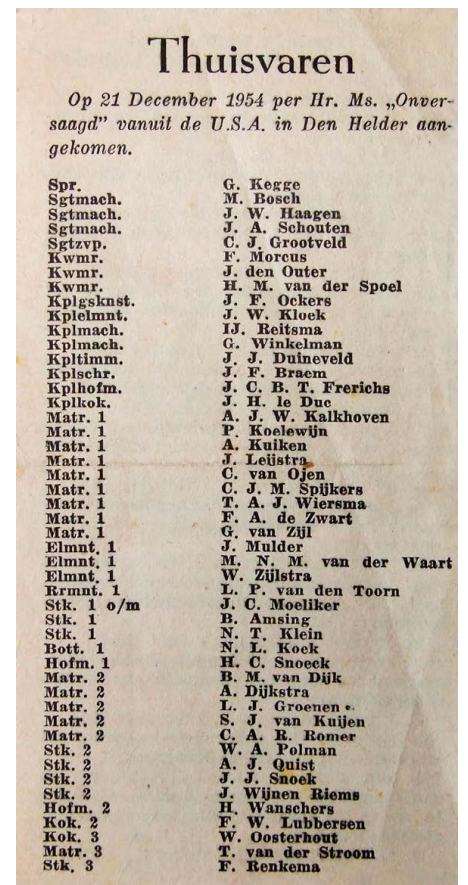
BETAALDATA SALARISSEN

Defensie betaalt de salarissen uit op vrijdag 24 april.

De SVB en het ABP storten de uitkeringen op donderdag 23 april. Doorgaans staat het geld de volgende werkdag op uw rekening bijgeschreven.

Oproep

De op Tasmanië woonachtige heer F.W. Lubbersen vraagt of er nog maten in leven zijn van onderstaande bemanningslijst van Hr.Ms. Onversaagd. Reacties graag via e-mailadres: pamsecretariaat@postactievemarinevereniging.nl

Forse nabetaaling voor arrestantenverzorgers Schiphol

Medewerkers van de afdeling Arrestantenzorg, -Transport en Parketondersteuning (ATP) bij de KMar op Schiphol worden in hun dagelijkse werk geconfronteerd met risico's en bezwarende werkomstandigheden. Arrestantenverzorgers in de (burger)schalen 5 en 6 maken daarom aanspraak op een 'toelage bezwarende werkzaamheden'. Een groep VBM-leden heeft onlangs een juridische strijd gevoerd over deze ATP-toelage. Het door de VBM ingeschakelde advocatenkantoor Quest Advocaten stond de VBM-leden hierin bij.

Het probleem was dat die ATP-toelage (nadat daartoe werd verzocht) was toegekend met ingang van de datum van het rekest. Dit terwijl de werkzaamheden ook voor die datum al werden verricht. Daarnaast maakte Defensie een onderscheid in de toekenning tussen de schalen 5 (medewerker) en 6 (senior). Ten aanzien van die laatste schaal werd op arbitraire wijze vastgesteld dat zij slechts gedurende 25% van de werktijd onder bezwarende omstandigheden zouden werken.

Namens de VBM-leden heeft Quest Advocaten bezwaar aangetekend en het standpunt ingenomen dat de toelage diende te worden uitgekeerd met terugwerkende kracht. Verder werd verzocht om ook de medewerkers in schaal 6 een volledige toelage toe te kennen.

Naar aanleiding van de ingediende bezwaarschriften volgden vele gesprekken met Defensie. Er moesten flink wat knopen worden doorgehakt. Na elke ge-

Het 'slikkerstoilet' op Schiphol. (Foto: MCD/Evert-Jan Daniels)

spreksronde dienden zich nieuwe vragen aan. Zo moest worden berekend over welke uren de toelage moet worden verstrekt. Moet dit ook gedurende ziekte en verlof? En moet ook de wettelijke rente worden meegenomen in een berekening? Omdat het een grote groep medewerkers betreft, was een individuele benadering niet haalbaar.

Op 25 oktober 2024 heeft een hoorzitting plaatsgevonden op de KHK te Utrecht. In de hoorzitting werd voorgesteld om terugwerkende kracht toe te kennen gerekend vanaf 5 jaar voor datum indiening rekest. Ook werd een aanspraak op de wettelijke rente over de nabetaaling toegezegd. Tevens werd bereikt dat ook de medewerkers in schaal 6 een 100% toelage krijgen in plaats van 25%.

De vraag was vervolgens hoe de uitkeringen met terugwerkende kracht moeten worden berekend en uitgekeerd. Uiteindelijk werd ingestemd met het uit-

keren van een 'lumpsum', een eenmalige betaling. Het rekenwerk werd daardoor aanzienlijk verkort. Zo werden afspraken gemaakt over het salaris en de uren waarover de toelage diende te worden berekend.

Daarna moesten nog diverse 'losse eindjes' worden ontrafeld. Bovendien mocht de vereenvoudigde afdoening (niet elke kwestie individueel berekenen) geen nadeel opleveren voor de leden. Er hebben nog diverse overlegmomenten plaatsgevonden, waarna onlangs een deal is gesloten. De betrokken leden hebben daarna een omvangrijke nabetaaling ontvangen.

Nog niet helemaal opgelost ...

Een deel van het geschil is nog niet opgelost, namelijk de toekenning van de toelage gedurende ziekte en verlof. Dat zal nog worden beslecht of opgelost.

Voor de arrestantenverzorgers een zwaar-bevochten, maar mooi voorlopig resultaat!

Afdeling Alternatieve Geschillenoplossing deelt kennis met Oekraïne

'Conflicten kosten gevechtskracht'

Voor het begeleiden en oplossen van interne (beginnende) conflicten heeft Defensie al 21 jaar een afdeling Alternatieve Geschillenoplossing (AGO). Medewerkers van Defensie kunnen terecht bij een pool van 30 gecertificeerde interne en externe mediators, die worden ingezet om conflicten op een professionele wijze te helpen beslechten, zonder dat daarvoor een juridische procedure hoeft te worden gevolgd. Jaarlijks rondt AGO meer dan 100 mediations succesvol af. Bovendien is vorig jaar een opvallende samenwerkingsrelatie ontstaan tussen Nederland en Oekraïne: Oekraïne gaat gebruikmaken van de kennis en ervaring van AGO. Reden genoeg voor Trivizier om het gesprek aan te gaan met twee ervaren mediators van AGO, Tanja ten Wolde en Richard Brandwijk.

Richard Brandwijk ging in november 2025 met FLO na 44 jaar dienstverband, en dient momenteel 19 uur per week na. Hij kwam ooit binnen als soldaat kok en nam afscheid als majoor logistiek bij de luchtmacht. Gebruikmakend van de mogelijkheid die Defensie bood om te studeren, volgde hij de masteropleiding mediation. Na een periode in Afghanistan en Engeland startte hij in 2018 in de pool als registermediator.

Tanja ten Wolde was tot 2020 strafrechtadvocaat in militaire strafzaken, maar is onder leden van de VBM en AFMP/Marver vooral ook bekend als vakbondsjurist. Omdat ze als jurist merkte dat een juridische overwinning niet altijd het onderliggende probleem oplost, legde ze zich ook toe op mediation. Tanja ten Wolde is sinds 2005 bij de mediation pool betrokken, destijds nog als enige externe mediator. Daarnaast wordt zij incidenteel door de VBM gevraagd om leden bij te staan in rechtspositionele zaken.

Alternatieve geschillenoplossing is een alternatief voor de juridische weg, maar wie kan de beslissing nemen om AGO in te schakelen?

Tanja ten Wolde: “Eigenlijk kan iedereen AGO inschakelen. In de praktijk zien we vaak dat het een leidinggevende is, wanneer twee mensen in het team niet meer met elkaar door één deur kunnen. Maar ook vaak op advies van bedrijfsartsen.”
Richard Brandwijk: “We hebben een contactmogelijkheid op de website (www.defensie.nl/onderwerpen/p/personeelszorg/mediation) en er staat een ‘lokettenleidraad’ van de IGK op intranet. Iedereen kan daar contact met ons opnemen.”

Tanja ten Wolde: “Mediation kan niet opgelegd worden; beide partijen moeten het ermee eens zijn dat er mediation plaatsvindt. Je neemt vrijwillig deel, maar het is niet vrijblijvend: je wordt geacht om

mee te werken om stappen te maken en niet alleen maar te blijven hangen in je standpunt.”

Richard Brandwijk: “Als je het commitment niet hebt om het gesprek aan te gaan, en om te komen tot een oplossing, heeft het geen nut. Dan gaan we niet starten met mediation.”

Is Defensie met AGO bijzonder binnen de overheid?

Tanja ten Wolde: “AGO is inmiddels een behoorlijk professioneel instituut geworden binnen Defensie, zeker als ik het vergelijk met soortgelijke onderdelen binnen de overheid. Naast de 30 mediators zijn er nu drie vaste medewerkers en een hoofd binnen AGO. Organisatorisch is de afdeling opgehangen onder Repos, ressorterend onder DOSCO. We zijn niet uniek, maar er wordt wel naar Defensie gekeken als voorbeeld van hoe het zou moeten.”

‘Om een goede mediator te zijn, moet je heel goed achterover kunnen leunen!’

Als er in geval van een conflict gekozen wordt voor mediation, wie betaalt dan de rekening?

Tanja ten Wolde: “Die is voor Defensie, ook als één van de juristen van de VBM (of een andere vakbond) de mediation voorstelt. Ik vind overigens dat dat nog te weinig gebeurt. Sterker nog: ik betrap mezelf er als vakbondsjurist nog wel eens op, dat ik pas achteraf bedenk: hadden we niet beter naar de mediation pool kunnen gaan om dit op te lossen?”

Richard Brandwijk: “Tegen de militair of burgermedewerker zeg ik: maak er gebruik van! Defensie betaalt het. En dat is ook logisch, want Defensie bespaart

hierdoor veel kosten. Wat denk je dat het kost wanneer een medewerker een half jaar ziek thuis zit? Of een langdurig juridisch gevecht aangaat?”

Wat is het grootste misverstand over mediation?

Tanja ten Wolde: “Dat zijn er twee. Ten eerste hebben mensen het idee dat mediation alleen voor heel grote conflicten is. Terwijl wij juist adviseren om in een vroeg stadium te komen. Als een mediationstraject nog een te zwaar middel lijkt, biedt AGO ook de mogelijkheid voor een zogeheten bemiddelingsgesprek of gespreksbegeleiding, als je er met een onderling gesprek niet meer uitkomt. Zo’n bemiddelingsgesprek is een soort ‘mediation light’.

Een tweede misverstand is dat het een heel softe methode is. Mediation is opgebouwd uit een aantal fasen: eerst in kaart brengen wat er is voorgevallen, wat de standpunten zijn van eenieder en welke belangen daarachter schuilgaan. Aan de hand van een samen opgestelde gespreksagenda gaan we vervolgens op zoek naar gezamenlijke belangen. Weer een stap verder genereer je samen opties die het geschil mogelijk kunnen oplossen en ga je onderhandelen, met de blik naar de toekomst. Je krijgt binnen een mediationstraject te maken met twee overeenkomsten: aan het begin de mediation-overeenkomst over de inkleding van het proces, inclusief afspraken over geheimhouding en over wat we van elkaar over en weer mogen verwachten. Tussentijdse afspraken binden partijen alleen wanneer ze dat ook duidelijk benoemen en vastleggen. Het eindigt idealiter met een vaststellingsovereenkomst waarin alle afspraken worden opgenomen. Dat is de vastlegging van het onderhandelingsresultaat. Dat hoeft overigens niet per se (en ligt

aan de wens van de deelnemers), maar als je zo'n vaststellingsovereenkomst sluit, is deze rechtsgeldig en afdwingbaar. Dus helemaal niet soft."

Richard Brandwijk: "Het is eigenlijk gewoon onderhandelen over een oplossing. De uitkomst kan ook zijn: agree to disagree. Het is gebeurd dat een medewerker zei: dit gaat nooit werken, ik wil naar een andere functie en dat de leidinggevende met wie hij een conflict had, zei: dan ga ik jou daarbij helpen. Dat kan ook een oplossing zijn."

Kunnen jullie een voorbeeld noemen van een conflict dat onlangs is opgelost met mediation?

Tanja ten Wolde "Niet specifiek, vanwege de geheimhoudingsplicht, maar het gros van de zaken binnen Defensie gaat over problemen in de samenwerking tussen twee (of meer) medewerkers onderling of tussen een leidinggevende en een medewerker. Vaak ontstaan conflicten doordat mensen in hun onderlinge communicatie voor elkaar dingen invullen. Daardoor ontstaan misverstanden. Van lieverlee wordt dat dan erger en krijg je een conflict. Daarom is het (niet alleen binnen een mediation maar ook in het algemeen) zo van belang dat je niet meteen dingen

aanneemt omdat het voor jezelf allemaal duidelijk lijkt, maar altijd eerst navraagt bij de ander of je het goed ziet."

Richard Brandwijk: "Conflicten kunnen bijvoorbeeld ontstaan wanneer één iemand heel gestructureerd is en de ander niet. Of je hebt te maken met defensie medewerkers met een divergent brein, die op een andere manier denken, of in het autismespectrum zitten. Dat kunnen factoren zijn die maken dat je uit elkaar groeit. Maar een conflict kan ook te maken hebben met dingen die in het verleden gebeurd zijn."

Tanja ten Wolde: "Door een paar spelregels in acht te nemen en afspraken te maken over fatsoensnormen, krijg je mensen al weer aardig op de rit, ook al zijn ze op de inhoud nog steeds verdeeld."

Als VBM-leden zich bij ons melden, vragen ze bijna altijd om juridische ondersteuning en niet om mediation ...

Tanja ten Wolde: "Er is een duidelijk verschil. Als je de mediation ingaat om je gelijk te halen, dan zit je eigenlijk bij het verkeerde loketje. Wil je vooral je gelijk halen, dan kom je meer op het juridische spoor. Want wat wij mensen in de mediation vaak laten zien, is dat er twee waarheden naast elkaar kunnen bestaan die

weliswaar een overlap hebben, maar ook tegenstrijdig zijn. Zie die twee eilanden maar eens naar elkaar toe te krijgen. Dat is eigenlijk wat we doen."

Mag een vakbondslid een jurist van zijn vakbond meenemen naar de mediation?

Richard Brandwijk: "Mensen mogen altijd iemand meenemen: een vertrouwenspersoon, een raadsman, een geestelijk verzorger of een jurist. Maar die is daar dan niet om zich inhoudelijk te bemoeien met het gesprek. Wel kan die begeleider reflecteren na afloop, of kan de betrokkene de begeleider even raadplegen. De begeleider ondertekent ook de geheimhoudingsverklaring."

'Wij zijn niet de Rijdende Rechter en doen niet aan waarheidsvinding'

Is mediation sneller dan een juridische procedure?

Tanja ten Wolde: "Ja. Bij juridische procedures ben je vaak een jaar verder voordat je een resultaat hebt. Als je een bezwaarprocedure door moet en een beroepsprocedure, dan is een jaar niks. Als wij dan proberen om met een paar gesprekken en een keer of drie bij elkaar komen, iets op te lossen, dan is dat de moeite waard. Maar mediation is ook weer geen wondermiddel! Mensen moeten wel echt willen. En als je denkt: ik moet alleen het vinkje even halen, want dan heb ik mediation gedaan, dan zijn wij daar ook vrij snel klaar mee." Richard Brandwijk: "In aanvulling daarop: mediation heeft ook weinig te maken met feiten boven water halen. Dat is misschien ook wel een misverstand: wij zijn niet de Rijdende Rechter en doen niet aan waarheidsvinding."

Wat maakt iemand een goede

Voor de militair of burgermedewerker zijn geen kosten verbonden aan het inschakelen van AGO. (Foto: MCD/Aaron Zwaal)

Oekraïners, die te maken hebben met heel veel conflicten in het oorlogsgebied en aan het thuisfront. Verschillende problemen, soms in combinatie met drugs, alcoholgebruik, en mensen die aan het front denken: wat doe ik hier? De Oekraïners hebben behoefte aan een ‘toolbox’ voor conflictbemiddeling. Een commandant van een groep die daar zit, verduidelijkt het als volgt: ‘bij elk onderling conflict ben ik drie militairen kwijt, twee die de persoon vasthouden en één die hem toespreekt’. Het kost hem dus gevechtskracht, dat moet hij niet hebben. Dat heeft na een paar gesprekken eerst geleid tot een aantal online lezingen. Daarna zijn ze hiernaartoe gekomen en hebben we alle informatie gedeeld: vanaf de adaptatie tot aan mediation tot aan traumaverwerking, het hele spectrum. Met als uitgangspunt: zo doen wij het, neem mee wat je kunt gebruiken. In het ‘Pegasus-programma’ werkt Oekraïne nu aan de ontwikkeling van militaire mediation en conflictvaardigheden met gebruik van de Nederlandse aanpak als inspiratie. Ze willen commandanten vaardigheden aanleren zodat zij met zo’n situatie kunnen omgaan en voorkomen dat iets escaleert. Dit wordt organisatorisch onder de Oekraïense Inspectie-Generaal gepositioneerd.”

mediator?

Tanja ten Wolde: “Er zitten mensen met allerlei verschillende achtergronden in de mediation pool: uit de hoek van P&O, of vertrouwenspersonen, maar ook totaal andere terreinen. Om een goede mediator te zijn, zul je over een hoop geduld moeten beschikken, je analytisch vermogen moet op orde zijn, je kunt vragen stellen zonder dat daarin een oordeel doorklinkt en je moet heel goed achterover kunnen leunen! Dat klinkt heel raar, maar dat is eigenlijk het belangrijkste: dat je niet constant op de voorgrond zit en de autonomie bij de deelnemers laat. Vaak zie je de oplossing zelf namelijk al, maar het is een valkuil om te doelgericht bezig te gaan, terwijl het gaat om communicatie tussen mensen. We gebruiken gesprekstechnieken waarmee we iemand kunnen

helpen beter te communiceren. Daarmee haal je vaak meteen de angel eruit en daar gaat het uiteindelijk om. Hoe meer je van elkaar begrijpt, hoe groter de kans dat je tot een gezamenlijk gedragen oplossing komt.”

In het begin van dit gesprek noemden jullie een samenwerkingsrelatie tussen Nederland en Oekraïne. Waar bestaat die uit?

Richard Brandwijk: “Als militair heb ik de functie gehad van adaptatiegespreksleider voor militairen die terugkomen uit missiegebied. Bij zo’n adaptatieteam zit altijd iemand van de Dienst Bedrijfsmaatschappelijk Werk en een geestelijk verzorger.

Ik werd op enig moment benaderd door

Is alternatieve geschillenoplossing ook breder toepasbaar binnen de organisatie?

Richard Brandwijk: “Het is bekend dat binnen Defensie sommige processen heel lang kunnen duren. Voor de toekomst zou je kunnen kijken naar beleidsbemiddeling. Als iedereen zijn eigen agenda heeft, kan dat onnodig veel tijd kosten. Waarom zet je daar niet een beleidsprocesbegeleider bij?”

Reorganiseren moet snel, maar ook zorgvuldig!

Defensie maakt een snelle transformatie door, die tot aanzienlijke veranderingen leidt in alle geledingen van de organisatie. Tempo maken is hierbij cruciaal. Helaas is er een geschil ontstaan met de (vorige) staatssecretaris van Defensie over de wijze waarop dit moet gebeuren. Ook de vakbonden voelen de urgentie van de transformatie van de defensieorganisatie. De bonden vinden echter dat dit niet alleen snel moet (en kan!) maar ook zorgvuldig. De Samenwerkende Centrales van Overheidspersoneel in de sector Defensie (SCO-DEF, oftewel de vakbonden die zijn georganiseerd in centrales) organiseerden onlangs een informatiedag voor medezeggenschappers, die in het teken stond van actuele ontwikkelingen betreffende reorganisaties en het geschil daarover tussen Defensie en de SCO-DEF.

Maar liefst 185 medezeggenschappers uit diverse defensieonderdelen waren op woensdag 25 februari aanwezig in de Generaal-majoor Kootkazerne te Stroe. Met een programma gericht op reorganisaties, kleinschalige organisatiewijzigingen (KSO's) en het inzetten van de Advies- en Arbitragecommissie, bood de bijeenkomst waardevolle kennis voor deelnemende medezeggenschappers, maar ook voor de bonden.

Luitenant-generaal b.d. Hans Leijh, voorzitter van de Stichting Ziektekostenverzekering Krijgsmacht (SZVK) en voormalig HDP, opende de bijeenkomst met een inspirerende introductie. Hierna namen vertegenwoordigers van de bonden het woord om uitgebreid in te gaan op het Groeiplan Defensie, het reorganisatieproces en het overleg binnen de sector. Onder hen waren Jan Kropf (voorzitter ACOM namens CCOOP), Joris ten Berg

(voorzitter KVMO namens CMHF), Sven Schuitema (voorzitter MARVER/ACOP namens ACOP) en Jean Debie (voorzitter VBM/BBTV/AC namens AC).

Jean Debie herinnerde de aanwezigen aan de afspraken die gemaakt zijn in het arbeidsvoorwaardenakkoord 2021-2023 om de kwaliteit en samenhang van alle ontwikkelingen te borgen. Gezien de afspraken die destijds zijn gemaakt, stelde VBM al vast dat er enerzijds verbetering en versnelling bij de verschillende defensieonderdelen heeft plaatsgevonden, maar dat anderzijds nog te weinig capaciteit in deskundige menskracht is georganiseerd om het aantal reorganisatieplannen te beschrijven.

Vorig jaar is meerdere malen een overleg (ioReo) tussen de vakbonden en Defensie geannuleerd omdat er geen plannen beschikbaar waren om te bespreken.

Op de werkvloer leidt het feit dat een reorganisatieplan nog niet in het overleg besproken kon worden, mogelijk tot frustratie. Ten onrechte wordt gedacht dat de procedures te moeilijk zijn. Het proces is niet moeilijk, maar er moet wel meer capaciteit worden vrijgemaakt voor het schrijven van de plannen.

Commandanten willen snel reorganiseren met hoofdtak 1 als motivering. Het volgen van de procedure voorkomt hierbij ellende! De procedure kan met de juiste deskundigheid snel doorlopen worden.

Tijdens de sessies was er volop ruimte voor vragen, discussie en antwoorden over procedures, besluitvorming, lopende en toekomstige reorganisaties en de diverse regelingen en afspraken, zoals de ROR (Regeling Overleg Reorganisaties), het URD en de Bijlage Groei.

Deze medezeggenschaps-informatiedag bevestigde het belang van open dialoog en gezamenlijke inspanning voor de toekomst van Defensie en haar medewerkers.

Ben jij medezeggenschapper en wil je meer informatie over dit onderwerp? Neem contact op met mzo@mijnvbm.nl

Gedonder over het kanon van Zr.Ms. Evertsen

Het AD publiceerde op 12 maart een – op zich juist – artikel over het kanon van LCF-fregat Zr.Ms. Evertsen. Het marineschip dat door Nederland naar Cyprus is gestuurd om het eiland te beschermen tegen Iraanse raketten, beschikt nog niet over een werkend kanon. Het wapen is nieuw, maar is nog niet geïntegreerd.

Het nieuws zorgde voor commotie in de Tweede Kamer. GroenLinks-PvdA-voorman Jesse Klaver gaf aan zich ‘be-donderd’ te voelen door minister van Defensie Dilan Yesilgöz, omdat Kamerleden niet op de hoogte waren gesteld van het niet-werkende kanon voordat ze hun goedkeuring aan de missie gaven. Ook andere fractievoorzitters sloten zich daarbij aan.

Diverse kranten pikten het nieuws op. VBM-voorzitter Jean Debie werd door het Reformatorisch Dagblad en Trouw om commentaar gevraagd. De voorzitter legde uit dat in beginsel de wapensystemen aan boord van het fregat moeten werken, maar dat zorgen over het niet functionerende kanon niet nodig zijn. “Een kanon als dit gebruik je bijvoorbeeld om andere schepen een schot voor de boeg te geven, of om militairen dekking te kunnen geven wanneer ze aan wal gaan. Bij deze missie komt al het mogelijke gevaar van artillerievuur uit de lucht, en daar kan zo’n kanon niets tegen betekenen.”

Dat wil niet zeggen dat de VBM-voorzitter het wenselijk vindt dat Nederland een schip met onbruikbaar materieel stuurt. “In principe moet je ervoor zorgen dat alles werkt, voordat je een fregat op missie stuurt”, vertelt hij in Trouw. “Maar zo’n wapen op je schip zetten is stap één. Daarna moet de rest van de infrastructuur van het schip er nog op worden aangepast; je moet de juiste munitie hebben en de toevoer daarvan moet op orde zijn. Dat is niet zo één, twee, drie gefikst.”

Maar waarom stuurt Nederland dan niet een ánder fregat? “We hebben niet veel van dit soort luchtverdedigingsfregatten, namelijk maar vier in totaal”, legt Debie uit in Trouw. “Daarvan moet er altijd één in Nederland blijven, en er zijn ook nog andere taken waar deze schepen voor nodig zijn. Dan moet je een afweging maken: welke schepen zijn er beschikbaar, en hebben we daarvoor de juiste mensen? In dit geval is besloten dat de Evertsen in staat is om bij te dragen aan de missie op de Middellandse Zee.”

Moet de dienstplicht afgestoft worden?

Moet de dienstplicht afgestoft worden? Die vraag stelde het Financieel Dagblad op 9 maart aan Jean Debie en aan Steven Everts, directeur van het EU instituut voor veiligheidsstudies.

Beiden zien de noodzaak tot het opschalen van het defensieapparaat en het betrekken van jongeren bij de krijgsmacht. Jean Debie is van huis uit artillerist en heeft in de jaren negentig nog

met dienstplichtigen gewerkt. “Met die eenheid kon ik zo de oorlog in. Na zes maanden waren ze zo getraind dat ze die taak aankonden. Maar beroepsmilitairen bleken nog gemotiveerder, omdat zij hadden gekozen om militair te worden. Ze hadden daardoor een andere mindset.” Zijn voorkeur ligt dan ook bij een beroepsleger, al beaamt de VBM-voorzitter dat we in een staat van oorlog nooit zullen ontkomen aan het activeren van de opkomstplicht.

“Een jaar of 15 geleden wierp het CDA het idee op dat er een maatschappelijke dienstplicht moest komen, en al snel sloten andere, rechtse partijen zich daarbij aan,” zegt Debie in het Financieel Dagblad. “Onze stelling is altijd geweest dat er een reden van gewicht moet zijn, een veranderde veiligheidssituatie, voordat het parlement dat besluit kan nemen. Het is niet een taak van de krijgsmacht om de jeugd normen en waarden bij te brengen.”

Defensie kan een massale opkomst van dienstplichtigen momenteel niet accommoderen, zegt Jean Debie. “Met de inval van Rusland in Georgië in 2008 zagen wij vanuit militair oogpunt dat zich steeds grote veiligheidsproblemen aandienen, maar daar werd weinig op geanticipeerd vanuit de politiek. In 2014 was de bijdrage aan Defensie op z’n laagst, slechts 1,09% van het bbp. Door drastische bezuinigingen is de organisatie compleet uitgehold. Nu heb je niet ineens een krijgsmacht op de been met gevechtsvermogen zoals we dat in 1991 hadden.

Door de bezuinigingen is de opleidingscapaciteit onvoldoende. Al maken we wel stappen op dat gebied. Die zijn moeilijk te versnellen, doordat er onvoldoende opleiders, onvoldoende wapens en onvoldoende kazernes zijn. Eigenlijk willen we 6000 jongeren toelaten, maar ook hier geldt dat er niet genoeg capaciteit is om ze op te leiden.”

“Als je iets wilt, moet je zorgen dat je ook de randvoorwaarden neerzet om het te kunnen uitvoeren” zegt Jean Debie. “Daarvoor zitten wij als vakbonden altijd als de luis in de pels van Defensie. Er wordt veel geroepen, maar politici weten vaak niet welke consequenties eraan vastzitten en geven geen ruimte het uit te voeren.”

Onze GRATIS belastingsservice is al jarenlang een groot succes. Wij verzorgen de aangifte 2025 voor u, uw partner en thuiswonende kinderen jonger dan 27 jaar. Meld u snel aan, de belangstelling is zeer groot en vol is vol!

Hoe werkt het?

Ga naar www.vbm.info. Klik in het witte menu op Belastingsservice. Bent u nog in het bezit van uw lidmaatschapnummer en wachtwoord, dan kunt u zich gelijk aanmelden/inloggen.

Volg anders onderstaande stappen voor het opzoeken en aanmaken van uw lidmaatschapnummer en wachtwoord. Aanmelden via internet kan tot 1 mei 2026 of zolang er plaats is op de door u gewenste locatie.

1 Klik op 'lidmaatschapnummer zoeken'. Vul uw achternaam en geboortedatum in (xx-xx-xxxx = dag-maand-jaar). Klik op zoeken.

2 U bent gevonden. Klik op het lidmaatschapnummer om door te gaan.

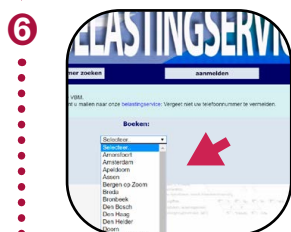
3 Vul de ontbrekende gegevens in. Maak zelf uw wachtwoord aan. E-mail, telefoonnummer en/of mobiel zijn ook verplichte velden. Klik dan op aanmelden.

4 Bevestig de ontvangen e-mail door op de activatielink te klikken in dit bericht. Klik in dit scherm op HIER om in te loggen.

5 Log in met uw lidmaatschapnummer en wachtwoord.

6 Selecteer hier de locatie, datum en tijdstip.

Spelregels

- Uitsluitend particuliere aangiftes (géén winstaangiften).
- Bij voorkeur aanmelden via internet.
- Kunt u vóór 1 mei 2026 geen aangifte doen, dan dient u ZELF tijdig uitstel voor uzelf en uw partner aan te vragen bij de Belastingdienst: 0800-0543 (houdt uw Burgerservicenummer(s) bij de hand).

Machtiging

Heeft u ons doorlopend gemachtigd voor uw belastingaangifte en is in 2025 uw situatie nagenoeg hetzelfde als in 2024?

Dan hoeft u niet per se naar een locatie te komen, om uw belastingaangifte door ons te laten doen.

U kunt bij de locaties "MACHTIGING" aankruisen en we verzorgen uw belastingaangifte op afstand.

Antillengangers opgelet!

Bij uitzending naar de Antillen wordt u uitgeschreven uit de Gemeentelijke Basisadministratie. Van de Belastingdienst ontvangt u dan een vragenbrief "Verzoek om informatie bij emigratie". Het is van groot belang dat u die vragen zorgvuldig beantwoordt en aangeeft militair te zijn!

Indien u dat niet doet of u heeft geen formulier ontvangen, dan beschouwt de Belastingdienst u als emigrant en ontvangt u het zgn. M-formulier en is het onmogelijk om op de normale manier belastingaangifte te doen. Geef u op voor de Belastingsservice op de Antillen. Zie onder: Welke buitenlandlocatie kiest u?

Deadline internet

Tot **1 mei 2026** of zolang er plaats is op de door u gewenste locatie.

Bevestiging

Nadat u zich heeft aangemeld krijgt u een bevestigingsbrief toegestuurd per mail. Deze mail belandt wel eens in de spamfolder van uw e-mailprogramma. Wij raden u aan dit te checken mocht u niets hebben ontvangen.

Test uw MC-kennis!

De VBM ondersteunt de medezeggenschap binnen Defensie. Ons Bureau Ondersteuning Medezeggenschap (mzo@mijnvbm.nl) kan een medezeggenschapscommissie (MC) adviseren over reorganisaties, geschillentrajecten, arbeidsomstandigheden en tal van andere zaken. Bent u op de hoogte van de mogelijkheden en rechten die een MC heeft? Test hieronder uw kennis! Kijk voor de antwoorden op pagina 27.

- 1** Welke medezeggenschapscommissie handelt overkoepelend voor een defensieonderdeel en behandelt zaken van gemeenschappelijk belang voor meerdere diensteenheden?
- A de Centrale Medezeggenschapscommissie (CMC)
 - B de Defensieonderdeel Medezeggenschapscommissie (DMC)
 - C de Medezeggenschapscommissie (MC)
 - D de Gemeenschappelijke Medezeggenschapscommissie (GMC)

- 2** Medezeggenschap is een mes dat snijdt aan twee kanten. Enerzijds zien werknemers dat er met hun belangen rekening wordt gehouden, anderzijds zien ze ook welke – soms moeilijke – beslissingen het hoofd diensteneheid (HDE) moet nemen om de organisatie draaiende te houden. Zo krijgen ze oog voor het grote geheel en kunnen ze meer begrip opbrengen voor bepaalde bedrijfsplannen. Wat is hiervan de toegevoegde waarde?
- A een werkbare cultuur binnen de organisatie
 - B een breder draagvlak
 - C een evenwichtige communicatie tussen de MC en het HDE
 - D geen van de antwoorden is juist

- 3** Wie wordt binnen de medezeggenschap gezien als gelijkwaardige gesprekspartner van het HDE?

- A elk MC-lid dat 6 maanden of langer een zetel bekleedt, ongeacht zijn functie binnen de MC
- B de voorzitter van de MC
- C de voorzitter en de secretaris
- D alle leden van de MC

- 4** Een MC (...) aan het HDE voorstellen doen. Dat kan bijvoorbeeld gaan over duurzame inzetbaarheid van oudere werknemers (roosters), scholingsmogelijkheden (persoonlijke ontwikkeling) of het slimmer organiseren van werkzaamheden (reorganisatie), parkeergelegenheid, huisvesting of het besteden van het beloningsbudget.

- A moet
- B mag, wanneer hiertoe toestemming is verleend,
- C mag op eigen initiatief
- D mag in bijzondere situaties

- 5** Het kan vóórkomen dat leidinggevenden bezwaren hebben tegen medezeggenschap. Vaak komt dit voort uit angst voor vertraging, machtsverlies of extra werklast. Een HDE kan het gevoel hebben dat zijn zeggenschap en autonomie worden beperkt. Ze zien medezeggenschap dan als een (...) op hun taak om de koers te bepalen.

- A toezicht
- B inbreuk
- C aanvulling
- D zowel A, B als C zijn onjuist

COMMIT

Overlegvertegenwoordiger: **Haico Wissink**

Reorganisatie ICS: wél transitiecodes 2- en 4, maar geen overtolligheid verwacht

(Foto: Mediacentrum Defensie/Aaron Zwaal)

Tijdens het overleg over reorganisaties binnen COMMIT is op 20 maart het (concept voorlopig) reorganisatieplan van de afdeling ICS besproken. ICS staat voor Infrastructuur Centrale Services en valt onder het JIVC.

Het overleg ging specifiek over fase 2B van de reorganisatie van het JIVC, die zich uitsluitend beperkt tot de afdeling ICS. De reorganisatie is nodig om de afdeling toekomstbestendig te maken. Dit gaat gepaard met een personele uitbreiding.

Tijdens de studiefase van deze reorganisatie bleek dat een aantal taken en activiteiten anders ingedeeld moeten worden. Dit is nodig om de overige afdelingen van het afdelingscluster IT-Infrastructuur (IT-Infra) effectiever en efficiënter te kunnen ondersteunen.

In de eerdere Fase 2A van de reorganisatie van het JIVC is de afdeling ICS opgericht. Het afdelingscluster IT-Infra bestaat

sindsdien uit de afdelingen IT Continuity Center (ITCC), Platform Services Defensie (PSD), Generieke Infrastructuur Services (GIS), GIT&Infra (GII) en dus de afdeling ICS. De afdeling ICS heeft binnen IT-Infra de regietaak op de nieuwe structuur (van vraag- naar aanbodsturing), samenwerking met de IT infrastructuur-partner (vanuit het programma Grensverleggende IT) en de doorontwikkeling van het infrastructuur-landschap.

Met de oprichting van ICS zijn destijds regiewerkzaamheden overgeheveld vanuit bestaande JIVC-afdelingen en zijn nieuwe regieactiviteiten en bijbehorende functies ingericht binnen ICS. Nu de nieuwe organisatie ruim 2 jaar functioneert, conform de nieuwe samenstelling, geeft een aantal inzichten aanleiding om de afdeling anders in te richten.

Ook blijkt dat de orgaan- en functiebeschrijvingen niet, of niet meer volledig passend zijn, omdat in de praktijk blijkt dat diverse functies een gedeeltelijk andere invulling vragen.

Verder is er behoefte aan een nieuw in te richten sectie die zich richt op eenduidige procesinrichting en onafhankelijke bewaking/toetsing daarvan (PROCES).

Ook zijn sommige werkzaamheden in Fase 2A wat betreft werklast niet correct ingeschat. Hier is capaciteitsuitbreiding nodig.

Er ontstaat geen overtolligheid in Fase 2B. Het huidige personeel van het JIVC is op basis van thans beschikbare kwaliteiten hard nodig voor de nieuwe organisatie. Weliswaar komen er in totaal 26 arbeidsplaatsen uitgesteld te vervallen (transitiecode 2- en 4), maar door de aanmaak van 96 nieuwe arbeidsplaatsen (transitiecode 3 en 2+) binnen het vakgebied op vergelijkbaar rang/schaal-niveau, zal naar verwachting iedereen geplaatst kunnen worden. De betreffende medewerkers worden (uitgesteld) boventallig, echter met behoud van de rechtspositie die men ontleent aan de vervallen functie tot uiterlijk implementatie fase 3. Het boventallig personeel zal dus geplaatst blijven op huidige functies met DTM, met behoud van de rechten uit

OVERLEG

het Sociaal Beleidskader (SBK) 2012. Gedurende deze periode worden zij door de organisatie maximaal begeleid bij het vinden van een nieuwe functie.

Er zullen ook geen gedwongen standplaats-wijzigingen plaatsvinden.

Onder gedane toezeggingen en gemaakte afspraken is het (concept voorlopig) reorganisatieplan ter kennisname aan de Werkgroep Reorganisaties aangeboden.

CLAS

Overlegvertegenwoordiger: **Ronald van Riel**

Oprichting 135 Herstelpeloton

43 Herstelcompagnie heeft als taak het VustCo te ondersteunen. Vanwege de uitbreiding bij het VustCo is eerder al 431 Hrstpел anders ingericht. Zij ondersteunen nu één afdeling artillerie. Het op te richten 135 Hrstpел wordt gelijkvormig aan 431 Hrstpел en zal de helft van de monteursploegen voor de Pantserhouwitser overnemen van 431 Hrstpел.

In dit reorganisatieplan is geen sprake van overtolligheid, alleen uitbreiding van bestaande functies. De bemerkingen van de medezeggenschapscommissie zijn in het definitieve reorganisatieplan verwerkt en de vragen van de zijde van de vakbonden zijn beantwoord.

De bonden hebben daarna afgezien van verdere behandeling in het overleg; het reorganisatieplan is daarmee definitief.

135 Hrstpел zal de helft van de monteursploegen voor de Pantserhouwitser overnemen van 431 Hrstpел. (Foto: Mediacentrum Defensie/Jasper Verolme)

WAT DOEN DE VAKBONDEN IN HET GEORGANISEERD OVERLEG?

Een van de manieren waarop de VBM opkomt voor de belangen van de militair en burgermedewerker bij Defensie, is door te overleggen en onderhandelen in het georganiseerd overleg in de sector Defensie.

Dit overleg wordt gevoerd met de vakbonden die vertegenwoordigd zijn in vakcentrales en de minister van Defensie of de staatssecretaris, of met vertegenwoordigers van de bewindslieden. Dit zijn bijvoorbeeld de Hoofddirecteur Personeel (HDP) of de personeelsvertegenwoordigers van de verschillende defensieonderdelen.

Onderwerpen die hier aan bod kunnen komen, zijn onder andere arbeidsvoorwaarden (zoals het salaris, loongebouw en loonontwikkelingen), pensioenen, toelagen, vergoedingen, uitkeringen (FLO, UGM, Wachtgeld) enzovoorts; loopbaanmogelijkheden voor (vertrekkend) defensiepersoneel; maatregelen bij reorganisaties (opvang en begeleiding van overtollig personeel); de rechtspositie (bij uitzendingen bijvoorbeeld, maar ook bij leeftijdsontslag, scholing en dergelijke).

De antwoorden op de Medezeggenschapsquiz op pagina 25: 1B, 2B, 3D, 4C, 5B

MIVD en AIVD: dreiging vanuit Rusland neemt toe

aan de oorlog tegen Oekraïne betekent daarom waarschijnlijk geen einde aan de vijandige houding tegen het Westen.

Overigens kan berichtgeving waarin vermeende Russische sabotageactiviteiten als feiten worden gepresenteerd, onbedoeld ook bijdragen aan de Russische doelstellingen, zo schetsen de diensten. Zo kan immers de indruk ontstaan dat Rusland waar en wanneer het maar wil, kan toeslaan in Europa. Dit kan maatschappelijke onrust veroorzaken en mensen het gevoel geven dat Europa niet in staat is zijn burgers te beschermen.

Een militaire escalatie tussen Rusland en het Westen is voorstelbaar geworden. Dat schrijven de AIVD en MIVD in het onlangs gepresenteerde rapport 'Tussen vrede en oorlog'. De geheime diensten maken zich zorgen over de toegenomen hybride activiteiten in de 'grey zone': het schemergebied tussen vrede en oorlog.

De diensten bevestigen vanuit hun kant eerdere signalen van onder andere secretaris-generaal Mark Rutte van de NAVO. De Russische krijgsmacht bereidt zich voor op de mogelijkheid van een conflict met de NAVO en voert verschillende activiteiten uit om de escalatiebereidheid van het Westen te testen. De inschatting van de geheime diensten is dat Rusland nu nog niet klaar is voor een oorlog op grotere schaal, maar dat ze hier wel snel naartoe bouwen. Dit betekent niet dat Rusland momenteel ook daadwerkelijk de intentie heeft om hiertoe over te gaan. Maar het is wel van belang daarop voorbereid te zijn.

De AIVD en MIVD zien ook dat Rusland al een tijd bezig is met het uitvoeren van hybride oorlogsvoering richting het Westen. Europese landen hebben te maken met cyberaanvallen, sabotage, beïnvloedingscampagnes en desinformatie. In Nederland zijn verschillende Russische hybride activiteiten waargenomen, waaronder voorbereidingen voor sabotage. De verwachting is dat Rusland zulke activiteiten blijft inzetten. De AIVD en MIVD achten het hierbij mogelijk dat Rusland, ook in Nederland, hybride activiteiten zal ontplooiën die daadwerkelijk leiden tot materiële schade, fysiek letsel of de verstoring van vitale processen en beschadigingen aan de vitale infrastructuur.

In Russische ogen is hun oorlog tegen Oekraïne nadrukkelijk onderdeel van een breder en existentieel conflict tussen botsende wereldbeelden. Dit conflict met het Westen speelt zich af op militair, economisch en ideologisch vlak. Een einde

Een van de meest risicovolle Russische sabotageactiviteiten in Europa tot nu toe vormen de postpakketten die in de zomer van 2024 zijn verstuurd naar adressen in Europa en Noord-Amerika. Deze pakketten waren deels testpakketten, maar bevatten in sommige gevallen ontbrandbaar materiaal.

Een aantal van deze pakketten kwam tot ontbranding in sorteercentra van postbedrijven in Europa. De AIVD en MIVD hebben vastgesteld dat ook vanuit Nederland testpakketten zijn verstuurd. Deze pakketten bevatten geen ontbrandbaar materiaal, maar waren waarschijnlijk bedoeld om logistieke routes en de timing van verzending in kaart te brengen.

De verzender bleek online te zijn gerekruteerd en wist waarschijnlijk niet eens dat hij handelde in opdracht van Rusland.

PUZZEL

e-mail: redactie@mijnvbm.nl

LENTE WOORDZOEKER

Vind de woorden in de woordzoeker en vorm met de overgebleven letters het antwoord. Dit is tevens ook de oplossing van deze puzzel.

Stuur deze oplossing vóór **23 april 2026** naar: puzzel@mijnvbm.nl
Vergeet niet uw naam en woonplaats te vermelden!

Let op: het is niet meer mogelijk het antwoord per post in te sturen. Dit komt omdat we de VVV-bonnen alleen nog digitaal uitgeven. De winnaars zullen de prijs per e-mail ontvangen.

Onder de goede inzendingen worden 3 digitale VVV-cadeaukaarten t.w.v. €20,- verloot. (Alleen inzendingen op naam van leden loten mee). Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd. U verleent de VBM toestemming om uw naam en woonplaats te publiceren wanneer u tot een van de winnaars behoort.

Oplossing maart 2026:
Voorjaarspret

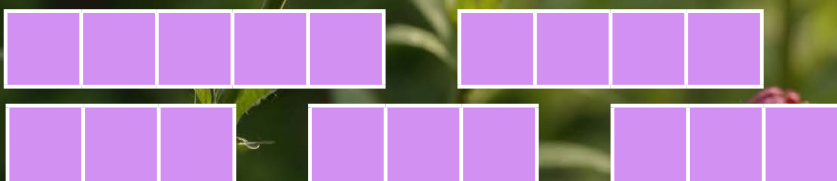
De winnaars zijn (na loting):
M. Steenstra, Den Helder
C.M. van der Pijl, Delft
A.S.C. Verstappen, Anna Paulowna

A	N	E	P	L	U	T	N	A	T	U	U	R
P	R	I	B	S	E	J	T	E	M	M	A	L
A	P	R	I	L	V	S	E	I	Z	O	E	N
L	M	E	S	E	O	L	B	D	O	M	M	S
N	J	A	A	R	G	E	T	I	J	D	E	E
A	E	T	S	A	E	G	I	N	W	A	O	I
R	T	K	E	A	L	O	N	E	T	Z	L	R
C	N	N	J	J	S	V	E	S	N	A	B	B
I	I	O	F	R	H	K	G	T	I	A	E	E
S	C	P	L	O	J	E	N	J	W	I	T	T
S	A	P	A	O	G	R	O	E	I	E	N	N
E	Y	E	K	V	I	T	J	S	L	N	E	E
N	H	N	E	S	S	U	K	O	R	K	L	L

WOORDENLIJST

APRIL
BLOEIEN
BLOESEM
GROEIEN
HYACINT
JAARGETIJD
JONGEN
KALFJES
KNOPPEN
KROKUSSEN
LAMMETJES
LENTEBLOEM
LENTEBRIES
MEI
NARCISSEN
NATUUR
NESTJES
SEIZOEN
TREKVOGELS
TULPEN
VOGELS
VOORJAAR
ZAAIEN

OPLOSSING

Bestuurservaring opdoen? VBM zoekt afdelingsbestuurders!

De afdeling Den Helder van de VBM is weer goed gevuld met vijf actief dienende bestuursleden. Voorzitter Dennis Warnars vertelt opgetogen: “Ik ben blij dat ik een oproep (via Den Haag) heb laten uitgaan om jonge actieve medewerkers te werven. Liefst actieve militairen en burgers en dat is in Den Helder goed gelukt! Dit zouden andere afdelingen ook moeten doen.”

De VBM zoekt bijvoorbeeld nog enthousiaste nieuwe bestuursleden voor de afdeling Assen. Liefst actief-dienenden, maar ook postactieven zijn van harte welkom. Dus ben jij geplaatst op – of woonachtig in de regio rondom – de Johan Willem Frisokazerne? En lijkt het je interessant om op laagdrempelige wijze bestuurservaring op te doen? Neem dan contact op met Arjan Princée via het telefoonnummer of e-mailadres onderaan dit artikel.

Het gaat om vrijwilligerswerk, maar wel met een vergoeding. Dit bestuurswerk biedt een laagdrempelige manier om je competenties en vaardigheden aan te vullen en je netwerk, niet alleen

binnen Defensie maar ook binnen de vakbond, te vergroten. Bovendien kun je invloed uitoefenen op de richting van de vereniging en je stem laten horen bij de besluiten die genomen worden. Je inbreng vanaf de werkvloer is van groot belang voor de VBM. Je wordt in een vroegtijdig stadium bijgepraat over allerlei onderwerpen die spelen bij de vakbond. Hierbij kun je denken aan gevolgen van besluiten die door Defensie worden genomen, maar je wordt ook vroegtijdig bijgepraat over (en betrokken bij) arbeidsvoorwaarden.

Lidmaatschap van een afdelingsbestuur is goed te combineren met het werk voor Defensie, ook voor militairen. Doorgaans vergadert een afdelingsbestuur twee keer per jaar voorafgaand aan de Algemene Vergadering. Uiteraard ben je ook welkom als afgevaardigde op deze Algemene Vergadering. Als afdelingsbestuurder heb je rechtstreeks contact met het dagelijks bestuur, bij wie je zaken die spelen op de werkvloer kunt aandragen.

Heb je interesse om je in te zetten voor een afdelingsbestuur? Het bezoeken van een afdelingsvergadering is een eerste stap – die overigens verplicht tot niets. De data, tijden en locaties van de afdelingsvergaderingen vind je op pagina 9 van deze Trivizier.

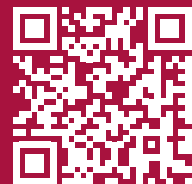
Meer informatie

Arjan Princée: a.princee@mijnvbm.nl
+31(0)6-53215197.

PAPIER BESPAREN?

Wil jij de Trivizier voortaan liever digitaal ontvangen in plaats van op papier? Dat kan. Scan de QR-code en vul het formulier in op www.vbm.info/magazine/digitaal.

Of geef jouw e-mailadres en registratienummer of werknemersnummer via e-mail door aan: redactie@mijnvbm.nl en schrijf erbij dat je de Trivizier alleen nog digitaal wilt ontvangen. Hoe werkt het? Telkens als er een nieuwe Trivizier verschijnt, sturen we jou een link waarmee je de Trivizier digitaal kunt lezen. Let er dan wel op dat, wanneer in de toekomst jouw e-mailadres verandert, je die wijziging doorgeeft aan redactie@mijnvbm.nl.

FAMILIEBERICHTEN

Postbus 93037 2509 AA Den Haag, e-mail: redactie@mijnvbm.nl

OVERLEDEN

Januari 2026

12-01 R.J. Beglinger (70 jaar)
AOODOPS b.d.
Zwanenbalg 1709
1788 ZG Julianadorp

19-01 P.C. de Veer (85 jaar)
SGTODND b.d.
p/a Ecrustraart 48
1339 CK Almere

26-01 S. Sitee (79 jaar)
LTZT2OC b.d.
p/a Jaap ter Haarsingel 22
2353 LV Leiderdorp

30-01 H.B. Libbers (81 jaar)
MJRKOK b.d.
p/a Freek Oxstraat 27-1
1063 ZV Amsterdam

30-01 H.H.J. van Boxtel (71 jaar)
AOODND b.d.
p/a Waterpoort 10
5256 AX Heusden

Februari 2026

06-02 J. Bernardus (96 jaar)
SGTZVP b.d.
Orttswarande 51
3621 XN Breukelen

08-02 P.M. van der Linden (82 jaar)
OPPSNRT b.d.
p/a Molukkenstraat 103
1782 DN Den Helder

09-02 P. Koenen (95 jaar)
OPPVGMRELMNT b.d.
p/a Vergiliusstraat 1
2314 CK Leiden

09-02 A. Lorijn (87 jaar)
LTZVK2 b.d.
Dirk Schrijverstraat 19
1785 BT Den Helder

22-02 J.C. Wildenberg (84 jaar)
Kap Art b.d.
p/a Tungrilaan 15
7312 HD Apeldoorn

24-02 P. Verdam (88 jaar)
LTZVK2OC b.d.
Matsyslaan 54
1701 NM Heerhugowaard

30-02 K.J. van Ede van der Pals
(86 jaar)
AOODND b.d.
Pelikaanstraat 30
2312 DW Leiden

Maart 2026

06-03 J.A.G. Gerits (79 jaar)
SGTODND b.d.
Gerbrands Scheltesstraat 16
1785 CR Den Helder

08-03 J.A.G. Jonkmans (78 jaar)
Kpl1 KL b.d.
p/a Plateelbakkerstraat 8
4813 KT Breda

08-03 H.W. de Geele-Overeem
(88 jaar)
p/a Joris van Spilbergen-
straat 6
1782 VL Den Helder

13-03 J. Kamerman (79 jaar)
LTZ2OC b.d.
p/a Fabrieksgracht 37
1781 CB Den Helder

13-03 J.L. de Maree (74 jaar)
SMJRLDGB b.d.
De Krom 131
2221 KR Katwijk

Het algemeen bestuur betuigt de nabestaanden oprechte deelneming met hun verlies.

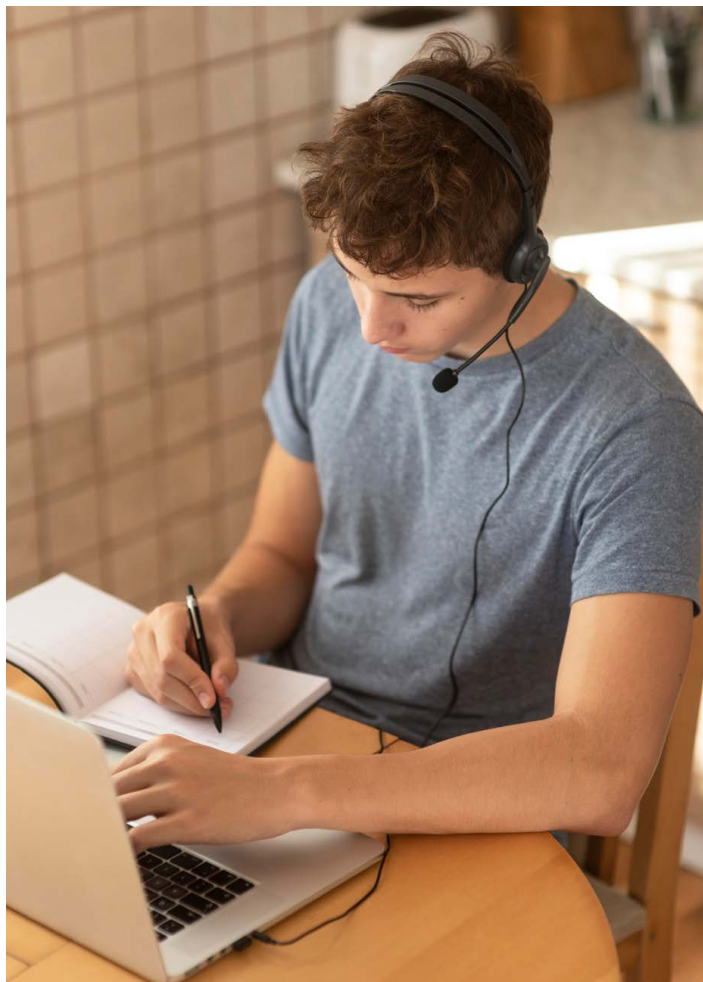
DANK

Van harte bedankt voor het betuigde medeleven na het overlijden van Dick van Burken. De prachtige bloemen en de warmte die u heeft getoond, hebben ons diep geroerd. Het doet ons goed te zien hoeveel hij voor anderen heeft betekend.

*Nabestaanden Dick van Burken,
maart 2026*

Toelage en vergoeding toch toegekend

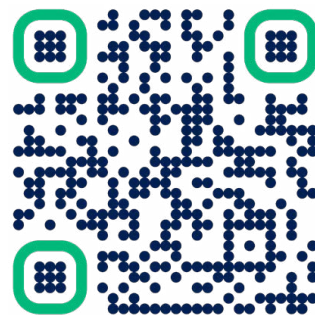

Een militair is in het buitenland geplaatst. Defensie heeft besloten dat er een tegemoetkoming in de onderwijskosten wordt verstrekt voor zijn zoon die aan de universiteit studeert. Omdat de zoon doordeweeks op de campus verblijft, bestaat er geen aanspraak op de verhoging toelage-buitenland (artikel 9 Voorzieningenstelsel buitenland defensiepersoneel, VBD) en de vergoeding kosten zorgverzekering (artikel 8 VBD).

Per 1 april 2024 verandert de woonsituatie van de zoon; hij komt weer thuis wonen en verblijft maximaal twee nachten per week op de campus. Vanaf deze datum ligt het zwaartepunt van zijn leven op het woonadres van de militair omdat hij daar woont, studeert, de maaltijd nuttigt etc. Desondanks is het rekest waarin de militair verzoekt om voornoemde voorzieningen, afgewezen.

Met behulp van een jurist van de VBM gaat de militair in bezwaar. Met als resultaat dat Defensie terugkomt op de eerdere beslissing. Met terugwerkende kracht tot 1 april 2024 wordt de verhoging toelage-buitenland en de vergoeding kosten zorgverzekering toegekend. (Daarbij geldt wel dat laatstgenoemde voorziening per 1 januari 2026 eindigt in verband met het vervallen van artikel 8 VBD.)

Nog geen lid?
Meld u aan op www.vbm.info

070 3155111

of via MDTN (sterretje dan nummer) *0654666156

 VBM - **BBTV**
vakbond voor burger en militair defensiepersoneel
VAKBOND VOOR JONGE
BEROEPSMILITAIREN